

BÄFVERNYTT

2012 SEPTEMBER NR. 51

Det Härnösand som varit...

Nybron år 1956.

På denna bild har fotografen flyttat kameran till andra sidan gatan och något närmare järnvägsstationen (jämfört med bilden i förra numret). Samtidigt har han vridit kameran något åt höger. Detta för att få en vy över Härnösands "paradgata" - Nybrogatan. En en kilometer lång bred och rak gata som sträcker sig från järnvägsstationen i väster till Villa Nybo i öster.

Byggnaderna på gatans vänstra sida är samma som i dag. Neonskyltarna gör delvis reklam för avsomnade verksamheter t. ex. Holmbergs färghandel, som dessutom hade en butik vid kors-

ningen Ringvägen—Murbergsvägen. Sparbanken finns kvar än i dag i samma hus, dock numera under namnet Swedbank. Wirströms konditori återuppstod för några år sedan, men i modernare tappning.

Mitt emot sparbankshuset finns i dag en nyare byggnad än på denna bild. Där fanns, i korsningen med Köpmangatan, "Springerts hörna". Dåvarande Skandinaviska Banken hade sitt kontor i detta hus. Även i det nya hus som byggdes här hade samma bank kontor tills för några år sedan. I dessa lokaler finns numera Tidningen Ångermanland.

FÖRENINGSPERSONAL

STYRELSE

Ordf. Peter Sjölund 0611-61300
ordf@harnoforskare.se
V. Ordf. Björn Thunberg 0611-13669
viceordf@harnoforskare.se
Kassör Agneta Olofsson 0611-22185
kassor@harnoforskare.se
Sekreterare Rigmor Öberg 0611-22188
sekr@harnoforskare.se
Ledamot Örjan Öberg 0611-22188
orjan@harnoforskare.se
Ledamot Ronny Norberg 070-693 8177
ronny@harnoforskare.se
Ledamot Monika Vennerbring 0611-24730
monika@harnoforskare.se

REVISORER

Sammankall. Hans Söderholm 0611-18442
hans@harnoforskare.se
Björn Nilsson 0611-27185
bjorn.nilsson@harnoforskare.se
Margareta Wicander 0611-77050
margareta@harnoforskare.se

VALBEREDNING

Sammankall. Yngve Wiik 0611-76046
yngve.w@harnoforskare.se
Lennart Öhman 0611-72025
061172025@telia.com
Birgit Hallin 0611-22126
benny.hallin@telia.com

USA:s folkräkning 1940 – register på väg.

1940 års Census, folkräkning, släpptes den 2 april i år. Den är fritt tillgänglig, alltså helt gratis, hos flera olika leverantörer.

Amerikanska riksarkivets version finns på webbplatsen <http://1940census.archives.com>. Fler än 3,8 miljoner bilder med 132 miljoner människor från 1940 års amerikanska folkräkning är tillgängliga. Det saknas register så man måste bläddra i bilderna, men registren är på väg.

10 juni fanns namnregister för 18 delstater sökbara hos *FamilySearch.org*, *Archives.com* och *FindMyPast.com*, för fyra delstater hos *Ancestry.com* och för en delstat hos *MyHeritage.com*. Bilderna och registren är helt gratis, men ibland måste man registrera ett konto för att få åtkomst.

Samarbetsprojektet med Riksarkivet (NARA),

RED.KOMMITTÉ

Björn Thunberg 0611-13669
viceordf@harnoforskare.se
Ronny Norberg 070-693 8177
ronny@harnoforskare.se

REDAKTÖR

Vakant
redaktor@harnoforskare.se
Eller skicka via vanlig post till:
Örjan Öberg
Parkgatan 27
87152 Härnösand

ANSVARIG UTGIVARE

Peter Sjölund 0611-61300
ordf@harnoforskare.se

WEBMASTER

webmaster@harnoforskare.se

KLUBBMÄSTARE

Lennart Öhman 0611-72025
061172025@telia.com
Birgit Hallin 0611-22126
benny.hallin@telia.com
Anna-Britta Skoglund 0611-20120

MEDLEMSAVGIFT (2012)

Enskild medlem 100:- kr/år
Familjemedlem 35:- kr/år
Studerande upp till 18 år 25:- kr/år
Företag/Föreningar 200:- kr/år
Betala till Plusgiro 43 61 16 - 8
Härnösands släktforskare. Glöm inte att ange namn, postadress och e-postadress.

FamilySearch.org, *Archives.com*, *FindMyPast.com* och *ProQuest* har register som tas fram av helt frivilliga släktforskare. Projektet har förbundit sig att hålla registren gratis tillgängliga i framtiden, liksom även bilderna kommer att vara. De hoppas ha registren helt klara i början av hösten eftersom det går fortare än förväntat i registreringsprojektet. Bilderna finns gratis hos:

www.archives.com, www.ancestry.com,
www.familylink.com, www.rootspoint.com,
www.findmypast.com, www.myheritage.com,
www.familysearch.org,
<http://1940census.archives.gov>

Länkar till dessa adresser kommer att finnas på vår hemsida www.harnoforskare.se.

Källa: *Diskulogen*

Fel och rätt

Det fanns en tid när även jag var nybörjare inom släktforskningen. Ivrigt gav jag mig i kast med mina egna anor och snabbt grävde jag mig bakåt genom generationerna. Efter ett tag började det förstås gå lite trögare, då de lite mer besvärliga släktrådarna skulle nystas upp. Som så många andra släktforskare började jag då titta på andra släkter och den första blev förstås min hustrus släkt. Även här gick det fort i början. Fort men fel skulle det visa sig...

I min nybörjariver lyckades jag nämligen sätta en Anders som far till en Per Persson! Så uppenbart fel som det någonsin kan bli. Hur gick nu detta till? Tja, Per Persson skulle vara född 1832 och han bodde i Gottne, Mo socken. Jag tittade tydligen i Mo födelseböcker och hittade en Per född 1832 i Gottne... Japp, honom tar vi! Håhåjaja... Nyligen, med ett antal års erfarenhet i bagaget, tog jag en extra titt på den slakten och såg förstås omedelbart det pinsamma felet. Då Per Persson är min frus morfars farfar, innebär detta att 1/32 av hennes anor hade blivit helt fel! Alla anor jag hittat till Per Perssons felaktiga far och mor fick jag nu kasta bort. Tråkigt och en massa jobb i onödan.

Nu blev jag förstås lite nervös att jag skulle ha gjort något nybörjarfel även i min egen släkt och gick nogsamt igenom de 6 första

generationerna. Tack och lov såg allt korrekt ut... Men utifrån denna dyrköpta erfarenhet vill jag uppmana er alla att titta igenom början av er släktforskning för att upptäcka eventuella fel! Om ni törs...

Det är lite pinsamt att berätta om sådant som blivit fel, men tack och lov finns det även saker som blivit desto mer rätt! I min forskning har jag kommit fram till att min mormors mormors mormors mormors mormor var Brita Jonsdotter (född ca 1630) i Biskopsgården, Fors s:n. Det är alltså 10 generationer bakåt i tiden. Hur många forskningsfel eller fel i källorna skulle det inte ha kunnat smyga sig in i i den långa ankedjan? Men här vet jag med 100% säkerhet att hela kedjan är rätt! Hur i all världen kan jag veta det? Jo, tack vare den nya fascinerande DNA-tekniken! Eftersom Brita Jonsdotter är min anmoder i rakt nedstigande led har jag från henne ärvt den unika delen av DNA som nedärvs enbart via kvinnolinjen. Och mitt DNA-test visar att jag har en väldigt ovanlig kombination i denna DNA-del, jag är hittills den enda i Norden som har den. Eller jag var den enda i Norden till nyligen, då det dök upp en till. En släktforskare i Ådalen visade sig ha samma ovanliga kombination och när vi gick 10 generationer bakåt på hans kvinnliga anlinje så kom vi till – ja just det – Brita Jonsdotter! Vi härstammar från varsin dotter till Brita Jonsdotter och måste ha, via varsin kvinnolinje, ärvt denna DNA-del från Brita Jonsdotter. Och det vet vi med 100% säkerhet, eftersom vår DNA-kombination är så ovanlig. Det är nästan svindlande att tänka på att jag i mina celler har en identisk kopia av DNA:t som Brita Jonsdotter hade i sina celler – för nästan 400 år sedan! Och det är nog ganska ovanligt inom släktforskningen att kunna bevisa att en 10 generationer lång anlinje är helt korrekt.

Det är tur att det finns både fel och rätt. Just nu känns det helt rätt med höstfärger och jag önskar er en härlig höst!

Märtha Hall, vår förenings äldsta medlem, har avlidit

En sen kväll fick jag på telefon beskedet att Märtha somnat in några dagar tidigare. Det var Märthas dotter Anita som lämnade mig sorgsbudet. Hon hade drabbats av ett akut sjukdomstillstånd och livet gick ej att rädda.

För mig blev Märtha en mycket god vän. Detta speciellt sedan vi blivit medvetna om att vi båda har våra rötter i Nora. Märtha hade sina rötter i Salteå och mina rötter finns i Tjärned, två byar inte långt ifrån varandra. Märta berättade för mig att hon mycket väl kom ihåg min farmor och farfar, vilka jag själv aldrig träffat. Hon kom också ihåg min pappa och farbror. Ett minne för livet blir den berättelse om hennes pappa och min farfar hon delgav mig. När vår förening hade utflykt till hembygdsgården i Nora bjöd jag Märtha på en tur genom bl. a. Salteå by. Hon visade mig det hus där hon

Vid årsmötet 2008 utsågs Märtha till hedersmedlem.

vuxit upp och beklagade sig över hur fullt det blivit med gulfärgade Sidi-plattor.

En annan händelse som jag kommer ihåg mycket väl var när vi hade utflykten till Häxberget. Hur hon envist kämpade sig upp för den långa och besvärliga stigen upp till minnesplatsen.

Det är drygt tio år sedan jag lärde känna Märtha. Sin aktiva tid som släktforskare hade hon då bakom sig. Däremot var hon mycket aktiv i den grupp som sysslade med byaforskning kring Salteå by. Ett engagemang som gjorde att hon skaffade sig dator med Internetanslutning. ”Det borde jag ha gjort för länge sedan” sa hon i en tidningsintervju.

Medlem i Härnösands släktforskare har Märtha varit sedan starten 1990. Vid årsmötet 2008 utsågs hon till hedersmedlem.

Märta blev 94år.

Örjan Öberg

Flera generationer på samma bild

Allt som oftast ser vi på våra dagstidningars familjesidor bilder på fyra eller fem generatioer.

Långt tillbaka fanns det ett riktmärke att det går tre generationer på 100 år. Detta är naturligtvis en sanning med modifikation. Men i stort sett stämmer det ganska bra.

Den amerikanska TV-kanalen ABC-News presen-

terade för en tid sedan ett ganska oslagbart rekord. Sex generationer tillsammans.

Mollie Wood, föd 1901, visas upp med sitt barnbarns barnbarns barn Braylin Higgins. De bor tydligen alla i Charlottesville, Virginia, USA. Samtidigt meddelas att Molly är Charlottesvills äldsta innevånare.

Källa: Diskulogen

Årsmöte

Årsmöte hölls den 27 mars i Mittnordensalen med ett 50-tal närvarande. Peter Sjölund hälsade årsmötesordförande Tomas Q Nilsson välkommen.

Verksamhets- och ekonomiberättelsen föredrogs och godkändes.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2011.

Till styrelsen omvaldes Björn Thunberg, Örjan Öberg, Ronny Norberg och Monika Vennerbring. Årsmötesordförande tackade för visat intresse och avslutade årsmötet.

Därefter hälsades Gudrun Norstedt från Obbola välkommen. Hon föreläste om **"Hur landskapsgränsen mellan Ångermanland och Västerbotten uppkom"**. Hon visade kartor från olika tider där man kan se att gränsdragningen skiljer sig. Under åren har man haft olika åsikter om

vart gränsen skulle gå. 1740 fick Landshövdingen order om att igångsätta arbetet med att gränsdra området. Lantmätare fick order att göra skisser. Mycket arbete vidtogs och mycket missnöje uppstod. Kompromissförslag genomfördes och i

kustlandskapet valde man att följa bygränserna. 17 september 1766 fastslog kungen landskapsgränsen. Gudrun visade bilder på många gränsmakeringar och pampiga rösen.

Gudrun tackades och den sedvanliga fikastunden tog sin början.

Mötesordförande Tomas Q Nilsson och sekreterare Rigmor Öberg.

*Text: Rigmor Öberg
Foto: Örjan Öberg*

Efterlysning

Min anfader, Andreas Erici Sellin, var komminister i Högsjö 1689-1714. Hans ursprung är okänt. I HSH står endast "bondson". På RiksA fann jag bifogat sigill, en bäver och AE i överkant. Bävern är ju Härnösands vapen. Var det vanligt att prästerskapet, och kanske andra, utnyttjade detta vapen, förstärkt med sina initialer? Eller kan det finnas någon annan förklaring= ledtråd? Hälsningar Torsten

Är det någon av våra medlemmar som kan svara på denna efterlysning? I så fall kontakta red. Så förmedlas kontakten.

Bilderna finns i större format på vår hemsida.

Medlemsmöte 24 april

Efter en kort föreningsinformation hälsades kvällens föreläsare post. doktor Eric Nydahl välkommen. Hans föredrag hade rubriken ”Hur valdes lokalpolitiker förr”?

Industrialiseringsprocessen startade på allvar runt 1840 i vår region. Samhället rörde sig i en liberal riktning. Kommunerna bildades, rösträtten förändrades och folkskolan startade. Erik har jämfört Ytterlännäs och Stigsjö. Han påvisar att på 1850-talet börjar järnbruket gå allt sämre medan sågverkens och ångsågarnas framtid börjar gå uppåt. Invånarantalet i Ytterlännäs tredubblades på 1860-talet.

Stigsjö kom att visa upp en långsammare utveckling. Men en lanthandel och ett mejeri startades i Brunne 1870. Mejeriet lades ner 1871 då bönderna vägrade lämna mjölken dit. Post och bank inrättades men i jämförelse med Ytterlännäs var det en svagare utveckling i Stigsjö.

Omkring 1850 byttes son-namnen ut till bynamn vilket delvis hade skett tidigare men nu blev mer vanligt. I kommunprotokollen från 1855 kan man läsa att ”bönder” byttes mot ”hemmansägare” och en tydlig industriell utveckling med 4 vattensågar startade. 1864 startades en flottled från Stigsjö till Härnösand som ägdes av grosshandlare Hansen i Härnösand och 1869 flottades timmer till Hållänge ångsåg. 1879 gick de lokala vattensågarna i konkurs eftersom de inte var lönsamma längre. Kommunerna fick egen beskattningsrätt och principen var: ju större inkomst man hade desto flera röster hade man rätt till. Man skulle vara svensk medborgare, kvinnor och juridiska personer hade rösträtt om de hade beskattningsbar inkomst och var myndiga. Pengarna styrde röstningen. En bonde som fått en lotterivinst, kunde tillsammans med ordföranden påverka de politiska besluten i en kommun, vilket av en del kritiker ansågs olämpligt.

Erik visade bilder och diagram på Stigsjöbor och deras beskattningsbara inkomster och antal röster de hade rätt till. Han jämförde med Ytterlännäs där kommersen var betydligt större

och chanserna att tjäna pengar var mycket större än i Stigsjö.

Hemsjön blev rena skatteparadiset! Seth och Frans Kempe placerade sina vinster där och fick 97% av rösterna och eftersom de inte hade några utgifter att tala om blev skatten väldigt låg.

Graningeverken fick stort inflytande med många röster och bönder och arbetare stod sig slätt i jämförelse med dem.

Intressant är bristen på valhemlighet på den här tiden. Det stod i röstlängden hur många röster man hade och den fanns upphängd i sockenstugan till allas beskådan. Men det kunde hända att skolelever som vistades i ett klassrum i sockenstugan ändrade på rösttalen till mångas förtret. Det slutade med att röstlängderna till slut fick låsas in!

Valkriterier för ordförande i Kommunalstämman eller andra förtroendeuppdrag:

Valkriterier för ordförande i Kommunalstämman eller andra förtroendeuppdrag:

- Man, minst 25 år
- Röstberättigad och bofast i Kommunen
- Betalat skatten i tid de senaste 10 åren
- Ej dömd för brott
- Svensk medborgare

Erik berättade om Byggmästare Anders Uddfors i Stigsjö som blivit vald till skolrådet 1863-1879. Uddfors ville avgå 1875 på grund av tidsbrist men det beviljades inte! Det var en skyldighet man hade att slutföra mandatperioden. Då blev en plats som kyrkvård ledig och prästen föreslog honom och församlingen samtyckte. Men under protest från Uddfors tvingades han åta sig uppdraget och avslutade mandatperioden 1881-84. Lämpligt nog blev det en ledig plats i kyrkorådet 1884 och vem kunde vara mer lämplig än Uddfors! Under protest blev han åter vald men kom att avgå av okänd anledning 1886.

Man hade inte bara rättigheter då man blivit vald utan också skyldigheter. Uppdraget var fritt från arvode! Ett regeringsutslag från den här tiden gjorde gällande att: ”inte ens om man hade åldriga föräldrar att ta hand om, en

stor minderårig barnskara att ta hand om, inte kunde läsa skrivet, skadat högra armen, intyg av länsman eller problem med ögonen” hade man rätt att fransäga sig uppdraget man blivit vald till. Var man inte med på mötena fick man böta. Erik visade ett diagram på hur voteringarna sett ut på den här tiden. Mandatperioden var 4 år och det var enstaka som röstade. I Ytterlännäs dominerade bönderna i den lokala politiken. Det gjorde det extra svårt för den första skolläraren i kommunen som behövde ett nytt skolhus. Han hade många barn från första till sista klass men bönderna ansåg att många bodde långt bort och sällan vistades i skolan. Därför ansågs ett nytt skolhus onödigt.

1871 flyttade Johan Erland Gavelius, Graningeverkens ledare, in på Bollsta herrgård. Järnbrukens tid var på väg nedåt och sågverkens blomningstid startade. Han kom att överta ordförandeposten i kommunalstämman 1871 av en bonde som ”inte ansåg sig tillräckligt duktig i huvudet” och blev befriad från sin post. Gavelius blev ombedd att överta posten i april 1871 då bonden självmant fransagt sig uppdraget.

Skolfrågan kom att bli ett hett diskussionsämne. Brukspatronen och industrin ville satsa på skolan, medan bönderna ansåg det närmast onödigt. Vid kyrkostämman 1873 skulle beslut tas om en lärare till och en ny skola. Gavelius, som befann sig på kurort i Södertälje kunde inte närvara, så svärsonen Dahlberg som var hans ställföreträdare på Bollsta sågen fick skicka efter fullmakt från Gavelius. Då bolaget hade glömt att skicka fullmakt från styrelsen nekade bönderna Dahlberg att rösta och stämman röstade ner skolfrågan. Men 1874 genomdrevs skolsatsningen. Senare del av 1870-talet ökade konflikterna i kommunen. Bönderna fick ge vika och det gällde både biblioteksfrågan såväl som gravrätterna. Bönderna ansåg att hemmansägaren skulle betala 15:- för en gravrätt medan alla andra skulle betala 30:-. Men på sockenstämman bestämdes att 30:- skulle gälla för alla trots att bönderna enligt lag skulle bekosta kyrkogårdarna. Gavelius gick in med sina röster och avgjorde frågan.

Brännvinsfrågan var ett annat problem. Förslaget var ett försäljningsställe för brännvin för att

få bort lönnkrögarna och superiet. Graningeverkens fyrktal var så stort så bönderna kom inte till röstningen. De var missnöjda och delvis för att en del bönder själva var lönnkrögare! Men frågan avgjordes och 1880 beslutades om att inrätta ett systembolag.

Eriks analys visar att bolaget använde sina röstetal på ett förhållandevis schysst sätt. De gick inte in i småfrågor och petade, utan det var i större frågor som skolan, fattigvården och brännvinsfrågan där de gjorde sina röster hörda. I Stigsjö är det 20-30 personer, alltså en minoritet, som röstar i olika frågor. Man kan se på diagram och bilder att intresset var svalt för skolfrågor och fattigvårdsfrågor i Stigsjö. En händelse om en ny vägdragning där man inte kunde enas om vägen skulle gå på den norra eller södra sidan avgjordes av landstingsman Olof Borg. Det slutade med att den södra sidan gick hem från mötet något besvikna och förbittrade över beslutet. Vid tidigare beslut hade man använt fyrktal vid rösträkningen men den här gången använde man sig av seland. Det fanns inga klara regler för användandet av fyrk och seland vid rösträkning.

Erik berättade om kyrkvärdsvalet 1893 då Olof Borg föreslog hemmansägare Per Sjödin i Brunne. Prästen och skolläraren ansåg inte att han var tillräckligt gudfruktig och besökte kyrkan så ofta. Men Borg tyckte att kunskaperna om byggnationer var viktigare och hans ord fick gälla i den frågan och vann omröstningen. Bolagsröstningen avskaffades 1920.

Erik Nydahl tackades för ett intressant föredrag med ett SKARE-ljus och vår tidning. Därefter serverades fika innan vi skiljdes åt och gick ut i vårkvällen.

Text: Rigmor Öberg

Foto: Örjan Öberg

Förklaring: **Fyrk** eller **fyrktal** var under perioden med graderad rösträtt det mått som användes för att ange röststyrkan i kommuner på landet. Fyrktalet beräknades efter beskattningen, och var i det avseendet en föregångare till dagens skattekrona.

Källa: Wikipedia

Läsarbidrag

Med anledning av bilderna över Skeppsbron i de senaste numren har en av våra medlemmar hört av sig. Så här skriver han:

Ref: Bäfvernytt NR. 50

Skickar några bilder från Skeppsbron samt några andra gamla Härnösandsbilder.

Från mitten av 1940-talet och till mitten av 1950-talet brukade jag vistas på Lungön (Övre Andholmsviken). Min minnesbild av turbåtarna till Lungön under den tidsperioden är följande (äldst först i listan): **Bris, Älvsnabben** (endast kort tid), **Källa, Vidar, Vidar II**.

Om man skulle till Övre Andholmsviken (som vi) kunde man också ta **Kusttrafiks** älvbåt och stiga av vid Köpmanhällan och gå en stig till Övre Andholmsviken.

Här kommer några av dessa bilder

Bidragens kvalitet är väl inte den bästa men tänk på att det är amatörbilder tagna med en enkel kamera. Använd gärna ett förstoringsglas när du studerar dem.

Fler bilder ur denna samling kommer vid ett senare tillfälle ...

Du glömmer väl inte...

...att Förbundet har två pågående projekt där det behövs frivilliga insatser.

Gravstensinventeringen och Namn åt de döda.

Det finns fortfarande flera församlingar i närområdet som är lediga.

All information om dessa projekt finns på [/www.genealogi.se](http://www.genealogi.se)

eller kontakta Björn Thunberg.

Bondkontoret

Text: Margareta Grafström

Ester Lindström berättar om hur hon den 15 november 1935 kom till mejeriet på Mellanholmen i Härnösand, f. d. Bäckmans källare.

Det var butiken jag först fick börja arbeta i. Min företrädare gjorde mig bekant med rutinerna: ”Det kommer en pepparkaks-gumma varje vecka och säljer pepparkakor. Hon vill gärna sälja andra sorter med, men ta ingenting. Det är tillräckligt arbete här ändå.” Sen räknade hon upp allt som skulle göras, bokföring också.

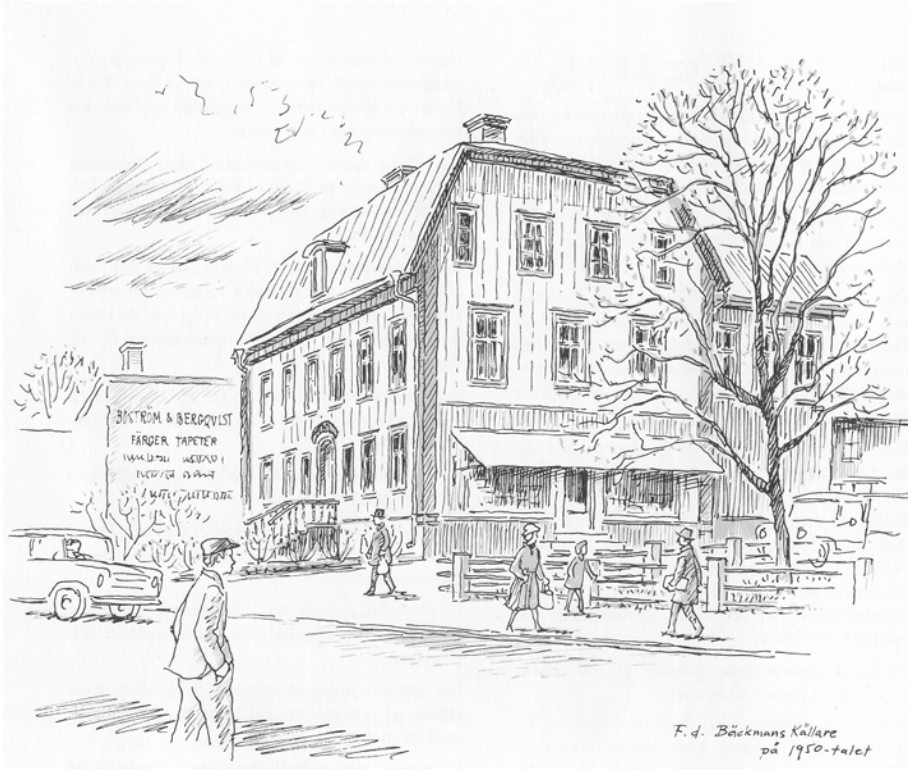
När jag varit drygt en halv månad skulle jag få lön. Disponent Svensson sa: ”Ja egentligen betalas lönen ut den sista varje månad, och fröken vet väl att det förutom mat, husrum och tvätt blir 82,50 i månaden.”

Jag blev nästan stum. Så mycket pengar! Mesostmejeriskan i Dvårsätt, där jag gått och lärt mig, hade 70 kronor och fick tvätta sina kläder själv. ”Inte första månaden”, sa jag förskräckt, ”jag har ju frågat så mycket”. Svensson log ett av sina sällsynta leenden och sa: ”Här betalar vi avtalsenliga löner så det är bara att ta emot”.

Så glad jag blev! Detta var ju himmelriket jämfört med Dvårsätt. Butiken hölls öppen mellan 8 och 18. Arbetstiden var dock betydligt längre och sen på kvällen var det disk och skurning och sedan pappersarbete. Alla ransoneringskuponger som skulle klistras fast.

Fritidsproblem var ett okänt begrepp. Jag hade var tredje söndag ledig. Inte ens en eftermiddag i veckan hade vi. Butiken hade öppet två timmar på söndagar, men skötte man distributionen måste man vara där klockan fem. En timmes

lunchrast var enda ledigheten. Men det hände ju, att tanterna kom springande med sin gräddkanna i sista minuten ”Vilken tur att jag hann!” Leendet måste finnas på läpparna ändå.

F. d. Bäckmans källare på 1950-talet. Teckning av Sven Wallin, ur boken ”Härnösand genom seklerna del 2”

Bakom butiken fanns ett rum kallat bondkontoret. Det var det fulaste rum man kan tänka sig. Inget fönster, en naken glödlampa i taket och smutsgrå väggar. En gammal trädgårdsoffa och ett bord med vaxduk av tvivelaktig färg och några gamla stolar. Det enda som var bra – det fanns en toalett vägg i vägg. Den skulle räcka åt många.

När bönderna kom sina ärenden kunde de sitta här mellan 8 och 18. Här lämnade de sina grejer, korgar och kartonger. Här kunde de byta varor, sälja, köpa, dividera om drängar och pigor. De kunde köpa en vetekaka med smör och ost och mjölk därtill. Och nog kunde de väl skriva någon växel också i den här miljön, om det var lite kärvt och behövdes något nyförvärv.

Forts. nästa sida.

Forts. från föreg. sida.

Fjärdingsman Lindberg från Häggdånger satt ofta här på lördagarna med gubbarna. Bondkontoret kallades också för CELLEN. ”Har du suttit inne länge du?” var en stående fråga. Det fanns många kluriga och humoristiska gubbar. Men det är något speciellt med gamla hus. Atmosfären i det här rummet är svår att beskriva. Man såg aldrig det riktigt fula, det vilade trygghet och ro över gubbarna, där de satt med sina smörgåsar.

Jag tror bondkontoret hade lika stor betydelse för bönderna då, som Bäckmans källare hade för sin tids ”högreståndspersoner”. Det fanns dofter! – obeskrivliga; inte bara av färskt bröd, nykärnat smör och goda ostar, nej det luktade häst och stall, skosmörja, svett och snus och ibland även en doft av starkare drycker! Kaffe-doften kunde också kännas emellanåt, när någon gått rätt över gatan till Lottas café (där Wikmans glas är nu), (nuvarande pizzeria Pinochio, reds anm.), och köpt en kanna kaffe. Grädden var ibland genomskinlig, men det gjorde inte humöret sämre. Smörpapperet, som låg under smörgåsarna täckte den fula duken, gemytet och samhörigheten kändes i luften. Inget smörgåsbord med bländvita dukar och mångfald av rätter och drycker, där nubbarna var gratis på Bäckmans tid, kunde mäta sig med våra smörgåsar. Än i dag kan jag träffa folk, som kommer ihåg både bondkontoret och de goda smörgåsarna.

Ja, jag berättar om ett gammalt hus. Varför – ja just detta hus betydde så otroligt mycket för leverantörerna. Utan bönder inget mejeri. Det är svårt att förstå för den som inte varit med, den atmosfär som rådde i butiken och i bondkontoret, den kärlek och hemkänsla bönderna kände

för detta gamla hus utan att veta dess bakgrund. Det var ett böndernas hus i allra högsta grad. Jag kände en leverantör, som är borta nu för länge sen, som ansågs lite tokig, för att han som nybliven jordbrukare kunde ställa sig i borgen för 1000 kronor, när Bäckmans källare köptes in till mejeri. Många gubbar hade upplevt storhetstiden på Bäckmans tid eller hört det omtalas och nu var detta anrika hus deras eget. De kände sig som pampar och kunde kalla disponent Svensson för en pojke, som skulle lyssna till vad en gammal förståndig människa hade att säga. Mejeriet var alltid samlingspunkten. Där låg stallarna i en rad intill kanalen. Där ställde man in sina hästar under timmarna i staden och där fanns bondkontoret och där träffades man. Den dag man körde in med mjölken var ju i alla fall förstörd, så då passade man på att göra andra ärenden också – att gå till järnhandeln och till bolaget. Säkrast var då att gå direkt till butiken och be flickorna ta hand om paketet från bolaget, så att dropparna fanns kvar, när man åkte hem. En del dröjde sig kvar till sena kvällen på gästgivargården (intill Bodéns, det gröna huset) eller på kammaren på café Lottas övervåning. Sedan gällde det att skynda sig till butiken, hämta sina paket, köpa något gott med sig hem för att freda sitt samvete.

Kvinnorna hade sin träffpunkt inne i själva butiken och man radade upp sina paket och korgar med ägg och frågade fort ”Vad står äggen i idag?” Sen fort ut på stan till kunderna och tillbaka igen för att fylla på om kommersen gått bra. En del lämnade hemvävda mattor till hemslöjden, t.ex. fru Häggdin från Häggdånger. För pengarna köpte man kanske kaffe eller lite köttfärs med sig hem.

@ Har du bytt e-postadress? @

Några av våra medlemmar har tydligen bytt e-postadress. Jag gjorde ett utskick i månadsskiftet augusti—september. På detta utskick fick jag felrapport på ett 10-tal adresser. Några är ogiltiga och några ger meddelandet att mailboxen är full.

Om du ej fått detta utskick, vill jag att du lämnar din nya adress till webmaster@harnoforskare.se så att informationen kommer fram fortsättningsvis.

Örjan

Släktforska på Sambiblioteket

En ofta förbisedd resurs för oss släktforskare i Härnösand med omnejd är Sambiblioteket.

I Ångermanlandsrummet på våningsplan två finns en dator på vilken bl.a. SVAR och Arkiv-Digital finns tillgängligt. Här finns även skivorna Sveriges befolkning 1890, 1900, 1970 och 1980 samt Sveriges dödbok 1947 – 2006.

Förutom detta finns även skivorna Begravda i Sverige, Födda-Vigda-Döda i Ådalen, Geografiskt-statistiskt handlexikon öfver Sverige 1878 –

1880 (Rosenberg), Paleografi – studier i handskriftläsning, Skogsfinska ortnamn i södra och mellersta Norrland samt Svenska ortnamn installerade på samma dator.

Även några av de skivor som vår förening har producerat finns här.

För att få tillgång till datorn måste man kontakta upplysningsdisken på samma våningsplan. Man får då ett lösenord för att kunna öppna datorn samt en pärm med information om hur man hittar de olika resurserna.

I samma lokal finns även en samling med medlemstidningar från många svenska släktforskar-

föreningar.

I övrigt innehåller Ångermanlandsrummet en hel del lokal litteratur som kan vara av intresse för släktforskaren.

En annan intressant resurs på Sambiblioteket är samlingen med filmade dagstidningar från Västernorrland. Exakt vilka tidningar och vilka årgångar som finns tillgängliga får man själv undersöka. En ny läsapparat med möjlighet att ta kopior i pdf-format på ett eget USB-minne finns numera som komplement till papperskopiorna. Även detta finns på våningsplan två.

På våningsplan tre finns en hel del genealogisk litteratur. Enligt den nya indelningen man håller på att införa sorterar denna numera under grupp 900.

Sambibliotekets öppettider är:

Måndag till torsdag 9.30 – 19.00

Fredag 9.30 – 18.00

Lördag 11.00 – 15.00

Under sommarmånaderna inget lördagsöppet samt tidigare stängning vardagar.

Aktuella öppettider kan alltid kollas på hemsidan www.sambiblioteket.se

Örjan Öberg

Information om fastigheter

ILagfartsboken och Fastighetsboken kan du följa fastigheters ägarförhållanden från 1870-talet och under nästan hela 1900-talet.

Du kan även hitta olika former av rättigheter som belastar fastigheten, i form av vedbrand, mulbete, vägar, brunnar, lån, utmätningar m.m. Här finns också försäkringsvärderingar för åren 1782 – 1930 över offentliga byggnader såsom

kyrkor, tingshus, skolhus, fabriker och bruk samt större enskilda gårdar och i vissa fall även mindre gårdar.

Arkivmaterialet täcker hela landet med några få undantag. Ombärligt för dig som forskar om en släktgård eller sysslar med hembygdsforskning.

www.svar.ra.se

Stannfåglarna

Kvart i fem på eftermiddagen den 10 september 1907 står Johan Eriksson utanför Centralfängelset i Härnösand. Här ska han avtjäna 11 dagars inlåsning som straff för ”åverkan af kronopark och trotsande af offentlig myndighet”.

Orsaken till detta lagtrot är att Johan tycker sig ha rätt att slå ner sina bopålar på statens mark, kronomarken.

– Dom ske kallas kronotorp för dom byggs på statns mark eller vår mark. För det statn äg, det äg vi allihop, du å. Så säger han till Kristina när han står högt uppe på berget och ser ut över dalen. Klippsta, det ska bli vårt hem.

Kristina har inte haft en lätt barndom, hennes mor Stinakajsa gifter sig mot föräldrarnas vilja med en speleman. Efter fem barn blir hon änka och hos sin far och mor kan hon inte få någon hjälp eftersom dom förskjutit henne. Trots att hon gör allt för att försörja sina barn får hon se dem en efter en auktioneras ut till lägstbjudande. När Kristina sedan möter Johan och dom bestämt sig för att bygga på Klippsta hoppas hon att livet ska bli lite snällare mot henne. Vi får följa Kristina och Johan genom deras levnad. Många barn föds på Klippsta och svälten står alltid för dörren. Johan har svårt att få arbete, man ser inte blott på honom efter att han engagerat sig i den begynnande fackföreningsrörelsen. När flottarna strejkar för högre lön och skogsbolagen anställer strejkbrytare från Vilhelmina konstaterar han sorgset.

– Jag förstår int, dom är lika fatti som vi. Om vi får upp löna, så får ju dom å del av det. Dom har int förstått va sammanhållning och solidaritet är.

Kristina och Johan bygger upp sitt gemensamma hem och en liten lagård för den enda kon som dom fått låna av en släkting. Kristina anlägger ett litet trädgårdsland där hon kan odla lite grönsaker. Men när länsman kommer med några män och slår sönder och river deras hus blir Kristina förtvivlad. Hon är ensam hemma med barnen och kan bara stå och se på. Snälla vänner hjälper dom att bygga upp huset igen. Men, ska myn-

digheterna låta dom vara ifred på Klippsta?

Inger Henricson heter författaren till boken, det är hennes debutroman och den kom ut 2010. Hon skriver fängslande om en tidsperiod när många lämnade Sverige för ett annat liv i Amerika (flyttfåglar). Bokens huvudpersoner ville inte utsätta sig för den svåra resan och blev i stället (stannfåglar). Johan och Kristina är hennes farfar och farmor och hon skriver med ett brinnande hjärta om deras liv. Boken är gripande och många tårar rinner. Den är lättläst med korta kapitel och man vill inte lägga den ifrån sig. Se även www.klippsta.se

Monika Vennerbring

Utan historia – ingen framtid.

Efterlysning

Hej!
Jag undrar om någon i föreningen skulle kunna hjälpa mig med att identifiera personerna på foto #13948 i Rötters Porträttfynd.

Det ser ut att vara ett amatörteatersällskap eller en orkester. Kvinnan i sällskapet är min farmor Anna Margareta Strømmer. Då bosatt i Nyland eller Härnösand.

Med vänlig hälsning.

Gilbert Jansson, Lerum.

Om någon av Bäfvernyttts läsare har några upplysningar om denna bild, kontakta red. så förmedlas kontakten.

Härnösands släktforskare på vårutflykt i länet

En regnig lördag i juni begav vi oss ut på en lin- och textilresa. Det första stoppet blev på Textilmuseet i Sollefteå. Där tog Gudrun Bergkvist hand om oss och guidade oss bland härliga färger, olika former och material. Vi fick uppleva textilkonst från Färöarna som visades för första gången i Sverige. Katrina Maria Hansen var den första att skapa färöisk stickad konst. Tekniken är rätstickning i små komponenter, hopmonterade till stora enheter. Alstren är stickade i ullgarn, akryl, bomullsgarn, lurex, och återbrukat garn. Lika snabbt som Maria började med sin konst avslutade hon den. Orsaken var att hon var väldigt fåfång och ville inte visa sig i glasögon. Numera har yngre förmågor som Johanna av Steinum fortsatt med den stickade färöiska konsten.

Utställningen ”Tusen trådar. Tusen år” ger en bild av det rika textila arv som bevarats i länet.

Vi tittade på den svenska folkdräkten som vid förra sekelskiftet blev intressant bland konstnärer och societet. Senare under 1900-talet spred sig intresset att bära folkdräkt från sin egen bygd även till bredare kretsar.

Ryan som matta slog igenom på den Baltiska utställningen 1914 men hade funnits betydligt tidigare. Ryorna blev populära golvmattor ända in på 1970-talet då de ansågs vara dammsamlare och allergiframkallande.

Det var inte vanligt med textilier i hemmen på landsbygden före mitten av 1800-talet. Det var mest sängen som utrustades med textilier som både skulle pryda och värma. Liggunderlaget i sängarna var ofta lös halm med en skinnfäll ovanpå. Trasmattan, som slog igenom på 1800-talet, har trastäcket som föregångare.

(Forts. nästa sida.)

Intresset för det Gudrun Bergkvist berättade var stort.

(*Forts från föregående sida.*)

Trastäcket kunde vara enkelt mönstrat med enbart ränder. Det kunde också mönstras med in-plock av färgglada tyglappar eller upprivet ullgarn på en vävd botten av vita linnetrasor.

Britta Kajsa Karlsdotter (1816-1915) från Anundsjö levde ett enkelt och strävsamt liv. När hon blev änka 1881 bosatte hon sig på undantag hos sin son. Det var först då som hon fick tid att ägna sig åt broderi. Hon broderade med rött garn på vitt linne. Ofta använde hon bitar av gamla lakan och det som var kvar av varpen i vävstolen då väven klippts ner. Hon använde ofta sina broderier till gåvor men också som betalningsmedel. I början av 1900-talet blev Brita Kajsas broderier förebild till Ånger-

manlands landskapssöm med benämningen Anundsjösöm. Vi tittade i arkiven på många olika alster med Anundsjösöm men också andra vackra alster med rosengång, dräll, knyppling, hålkruis, virkning m.m.

*Stickkonst av den högre skolan.
Fantastiska färger och former.*

Emma Wiberg (1901-1990) växte upp på en gård i Undroms socken i Sollefteå. Linhantering och vävning var en naturlig del av vardagen. Redan som tolvåring fick Emma lära sig spinna och väva. När hon var 27 år lärde hon sig grunden för damastvävning. Hon kom att ha tre slag av medhjälpare under åren. Det var spinnerskor, väverskor och mönstertecknare. Åtskilliga mängder hand-

spunnet lin gick åt. Fram till 40-talet fanns det fortfarande skickliga spinnerskor men för varje år blev antalet färre. Hon tog aldrig emot elever,

hon lärde bara upp sina egna väverskor. Emma betonade vilken stor glädje och hjälp hon haft av dem och hade inte ord nog för den uppskattning hon kände. Emma Wiberg fick tidigt förtroende att väva till tre generationers kungahus och tog

emot beställningar från officiella institutioner och privata hem. På alla damastvävar från Emma Wibergs ateljé finns bomärket invävt. Det består av en lax samt **W**. Laxen står för Ångermanland och **W** för Wiberg.

Lunchrasten på Nipan-restaurangen blev ett tillfälle till trevlig samvaro innan resan fortsatte till Brynge.

Peter guidade oss genom landskapet och berättade...

När vi passerade Strinne berättade Peter att August Strindbergs farfar härstammade härifrån och att detta var upphovet till namnet Strindberg.

Vi åkte även förbi Sänga kyrka med endast 9 bönder i byn. Tungt för dem att stå för kyrkans

skötsel!

Sånga Mo, Ångermanlands 1:a militära övningsområdet på 1800-talet.

Holms Säteri, en stor vacker herrgårdsbyggnad med stora ägor.

Byarna var delade i två delar av älven vilket försvårade transporter då isen varken bar eller brast.

Vi såg damastväverskan och hovleverantören Emma Wibergs hus. Botniabanan går som en tarm rakt genom bygden, men ännu har inga tåg syntes till!

Högfors järnbruk från 1700-talet såg vi en skymt av. Bruket brann två gånger och lades ner och flyttades till Gålsjö.

Vi passerade även en by med Sveriges kortaste bynamn: Å!

Sedan var vi framme i Brynge där Lilly Wahlström guidade oss runt bland olika linberedningsmoment. Vi såg på en lärftmangel från 1750 som då drogs av hästar. 1865 flyttades mangeln till älven och blev vattendrivna. Vävarna vävdes av bygdens folk. Sörkörarna tog med sig hantverk, lärft och skinn söderut och sålde för att komma tillbaka med siden, kryddor och andra lyxvaror.

Linfrö köptes från Riga och 15% av marken var linodling som då ansågs som den bästa i hela världen. Kvinnor från andra delar av

Sverige kom hit och lärde sig spinna. **Linberedning** är ett hantverk i vilket man förädlar linplantor till spinnbara fibrer. Ibland innefattas även spinning och vävning begreppet linberedning.

Följande moment ingår i linberedning: skörd, torkning, repning, rötning, bråkning, skäkning och häckling.

Vi fick lära oss att allt linne skall kallmanglas och tvättas så skonsamt som möjligt!

Vi fick se Brynge såg från 1764 som är ett av Sveriges äldsta bevarade finbladiga sågverk. År 1842 var Bjästa centralort men Örnköld ville annorlunda och utsåg Örnköldsvik till ortens centrum. Handelsvägarna härifrån var många och sträckte sig ända in i Norge.

Fikapausen i småregnet kom som ett värmande avbrott innan resan mot Härnösand tog sin början.

Ett stort tack till Ronny för en välplanerad resa och chauffören Nils-Olof Zetterblad för alla roliga historier han berättade under resan.

Text: Rigmor Öberg

Foto: Örjan Öberg

Skötselråd för linne

Visst vågar vi använda vårt vackra linne! Med rätt vård mår det bra av att användas. Naturfärgat linne bevarar bäst sin ursprungliga färg genom att tvättas med tvättmedel utan perborat och optiska vitmedel.

I första hand rekommenderas tvätt vid 60⁰, ej centrifugering.

OBS Blötlägg linnen innan tvätt i tvättmaskin för att undvika bestående brytveck. (Vid svårare fläckar högst 80⁰).

Kulört linne tvättas vid 60⁰.

Bearbeta materialet så skonsamt som möjligt. (Välj skongång vid maskintvätt).

Droptorka, gärna hängande över ett rör eller en käpp, sträck och dra försiktigt.

Använd **aldrig** torktumlare.

Linnevaror bör ej torkas i starkt solljus.

Kallmangla den fuktiga linneväven, låt torka och mangla ytterligare en gång för att få den vackraste glansen. Gammaldags mangeldon fungerar också bra.

Tips: Jämna år viker man väven i fyra delar, ojämna år viker man väven i tre delar.

(Dessa tips är hämtade från Brynge linnmuseum.)

Lilly Wahlström var vår guide i Brynne.

Interiör från mangelboden. På det stora bordet förbereddes väven för mangling. I bakgrunden syns den stenfyllda lådan som var "mangeltungd".

Intresset för linberedningens olika moment var stort.

Släktforskardagarna 2012

Årets släktforskardagar hölls i Gävle 25—26 augusti.

Invigningen skedde i Regementsparken. Konferencier var Tomas Bornestaf, den sista översten vid regementet i Gävle. Mellan de olika inslagen av invigningen spelades musik av en oktett ur Hemvärnets musikkår. Oktetten var för dagen förstärkt med ytterligare två personer.

Kajsa Ravin, chef för Kultur och Fritid i Gävle hälsade oss välkomna till Gävle Kommun. Därefter hölls ett välkomsttal av förbundsordförande Barbro Stålheim. I sitt tal nämnde Barbro bl.a. Förbundets positiva medlemsutveckling, den digitala revolutionen och släktforskning för invandrare. Hon påpekade också att den positiva trenden för släktforskarörelsen till stor del beror på alla TV-program om släktforskning.

Slutligen förrättades invigningen av landshövding Barbro Holmberg.

Direkt efter invigningstalet kom vår vice ordförande Björn Thunberg upp på estraden. Björn överlämnade en antavla i åtta generationer till Barbro Holmberg. Detta var en överraskning som blev mycket uppskattad. Samtidigt passade Björn på att bjuda in Barbro Holmberg till ett besök på Landsarkivet i Härnösand.

Släktforskardagarna, som hölls i Höskolans lokaler, bjöd på många intressanta föreläsningar. Alla föreläsningar hade på något vis anknytning till årets tema ”Resor i tid och rum”.

Mer från släktforskardagarna kommer i nästa nummer.

Text och foto: Örjan Öberg.

Björn Thunberg överlämnade en antavla i åtta generationer till landshövding Barbro Holmberg. En mycket uppskattad överraskning.

Gamla mått och vikter

(forts. från föreg. nummer)

LÄNGDMÅTT

1 skogsmil = 1 rast (drygt 5 km).

Näverskomil = Den vägsträcka som ett par näverskor höll, ca. 16 km.

Kyndelmil = Den vägsträcka som man hinner gå tills ett bloss brunnit ut, ca. 16km (6 fjärdings väg).

1 lantmil = 18.000 alnar (10.609 m).

Fjärdings väg = 1/4 lantmil (2.672 m).

1 famn = 3 alnar (1.78 m).

1 aln = 2 fot (59,4 cm).

1 norrländsk famn = 31/2 aln (2,08 m).

1 gutealn = 64 cm.

1 rode, stång = 5-9 alnar.

1 rev = 10 stänger.

1 fot = 2 kvarter (29,7 cm).

1 tum = 2,47 cm.

Tvärhand = 3-4 tum (7,5 -10 cm).

Knogmål = ca. 1/3 fot (långfingrets längd).

Finger = 1/6 fot (fingrets bredd).

1 kvadratstång = 100 kvadratfot (8815 m²).

1 kvadratfot = 8,815 dm².

VEDMÅTT

Famn bryggved (3,77 m³)

3 alnar hög * 4 alnar lång * 6 kvarter bred.

Famn brasved = 3,14m³.

3 alnar hög * 4 alnar lång * 5 kvarter bred.

Stor famn brasved = 4,22m³.

4 alnar hög * 4 alnar lång * 6 kvarter bred.

KOLMÅTT

Kolskrinda = 18 tunnor (ca. 26,4 Hl).

1 tunna = 150 l.

1 stor stig = 12 backkorgar.

1 backkorg = 2 tunnor.

1 liten stig = 12 tunnor (nya) (ca. 19,8 Hl) = 1 Last kol.

TIDIGT DECIMALSYSTEM

1 mil = 36.000 fot.

1 rev = 10 stänger (29,7 m).

1 stång = 10 fot (2,97 m).

1 fot = 10 decimaltum (29,7

cm).

1 decimaltum = 10 linjer (2,97 cm).

1 linje = 10 gran (2,97 mm).

1 gran = 10 skrupler (0,297 mm).

1 skrupel = 0,03 mm.

Källa: Bo-Nytt.

På denna adress <http://www.thorsaker.se/diverse/vikter.htm>

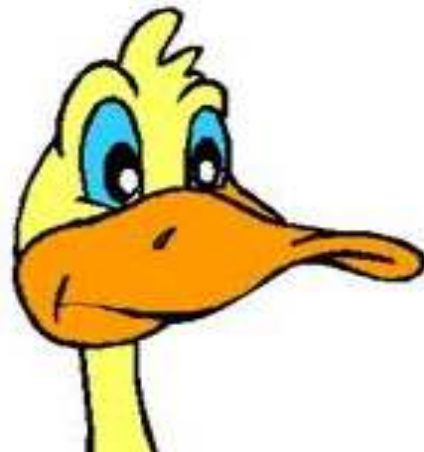
Finns en kopia av "SVENSKA METERBOKEN" från 1883.

Här kan den intresserade hitta en stor mängd äldre måttenheter.

Länk till den adress kommer att finnas på vår hemsida www.harnoforskare.se

Tidningsanka, hur ser en sådan fågel ut?

Alla känner väl till begreppet "tidningsanka" som beteckning för en felaktig eller osann tidningsartikel. Men varifrån kommer uttrycket? Det lär ska ha varit tyska journalister som under perioder av "nyhetstorka" producerade fantastiska, men osanna, artiklar av de mest skilda slag. För att läsaren skulle få klart för sig att det var en uppdiaktad "nyhet" undertecknades dessa artiklar med "N.T.". På tyska betyder detta "Nicht treu" = icke sant. Om man på tyska läser bokstäverna N.T. som ett ord så bildas det tyska ordet "Ente" vilket på svenska betyder just anka. Allt har sin förklaring, eller hur?

B Föreningspost

Avs: Härnösands släktforskare
c/o Agneta Olofsson
Kastellgatan 26
87133 Härnösand

Program för hösten 2012

Våra medlemsmöten i höst är på följande datum: **18 september**, Författaren **Birgit Öberg** berättar om sin nya bok "Sågspar. En berättelse från Ådalen". **23 oktober**, **Hans Hanner** "Inrikes pass—en guldgruva för släktforskaren". **13 november**, **Petra Markström** och **4 december**, **Örjan Leek**. Härnösandsbilder. Som vanligt är våra möten alltid kl. 18.00 och i Mittnordensalen, Landsarkivet.

Landsarkivet bjuder in till föredrag **9 oktober**. Jonas Sima föreläser om "Livet i skogen".
Arkivens dag är i år den **10 november**.

I föreningens namn har följande CD-skivor tagits fram:

Hemsöbor 1847 – 1939. Innehåller c:a 4600 personer från 1570 och framåt. För åren 1847 – 1939 är uppgifterna kontrollerade mot tillgängliga kyrkböcker, SBB-utdrag och "Sveriges dödbok 1901 – 2009". Totalt c:a 8000 A-boksanteckningar om c:a 2900 personer. Födelse-, döds-, och vigselnotiser tillkommer. *Pris 350Kr.*

Säbråbor 1535 – 1844. *Pris 500Kr.*

Ljustorpsbor 1500 – 1800. Sammanställd av Folke Åsén. Konverterad till CD av Agneta Olofsson. *Pris 300Kr.*

Hemsöadeln eller Daniel Erssons ättlingar. C:a 32 500 ättlingar till Bonden i Utanö "som ägde nästan hela Hemsön". *Pris 400Kr.*

Stigsjö 1600 1800. *Pris 300Kr.*

Barbro Hammarhälft. Sammanställd av Peter Sjölund och Björn Thunberg. *Pris 300Kr.*

Nora Tingslag 1700 – 1799. Sammanställning av Britta Ulander. Nora Tingslag omfatta socknarna Bjärträ, Skog och Nora samt fram till år 1757 även Högsjö och Gudmundrå.

Pris 300Kr.

Viksjö Byar och gårdar. Sigge Sjärdins Viksjöbor 1500-1800 har nu omarbetats och överförts till CD (med diverse rättelser och tillägg). Kallas i det nya formatet för Viksjö byar och gårdar 1600 – 1800. *Pris 300Kr.*

Häggdånger. Häggdångers församlings bönder och båtsmän åren 1600-1800 med familjer och ursprung där sådant återfunnits. Vidare finns noterat hemmansägare under 1543-71 och domboksutdrag från 1640-tal till 1720tal. *Pris 350Kr.*

Härnösands Gymnasiun 1650 – 1848. Innehåller uppgifter om studenterna på Härnösands Gymnasium 1650-1848 och något om deras härstamning. Det är arkivlektorn emeritus Thord Bylund som har tagit fram uppgifterna i arbetet med sin licentiatavhandling från 1972 Också licentiatavhandlingen finns med på skivan. *Pris 200Kr.* Ingen medlemsrabatt på denna skiva.

Portokostnader tillkommer.

Medlemmar i Härnösands släktforskare får 100:- rabatt på ovan angivna priser.

För beställning kontakta Agneta Olofsson.